

***Správa o činnosti neziskovej organizácie Brezno pre občanov, n. o.
k 31. 12. 2025***

Činnosť neziskovej organizácie Brezno pre občanov, n. o. bola v roku 2025 zameraná na verejno-prospešné činnosti zamerané na oblasť životného prostredia mesta, obnovu a záchranu historického ovocného sadu na Banisku, ale aj na aktivity v sociálnej oblasti nasledovne:

1. Zelená oáza na Banisku 2025

Nezisková organizácia podala koncom roka 2024 žiadosť o grant na realizáciu projektu „Zelená oáza na Banisku 2025“ do programu Zelené oázy Nadácie Ekopolis. Žiadosť bola podporená a vo februári 2025 bola podpísaná grantová zmluva. Realizácia aktivít prebehla **28. marca 2025**. Vysadených bolo **5 jabloní, 4 hrušky, 5 rakytníkov**.

Do aktivít sa zapojili všetky vekové kategórie: seniori, žiaci miestnych základných škôl, členovia Mestského mládežníckeho parlamentu a ďalší dobrovoľníci.

Výsadba bola realizovaná pod odborným dohľadom pracovníkov Lesov mesta Brezno, Technických služieb Brezno, za účasti zástupcov Nadácie Ekopolis – pani Ľubica Štúberová a pán Milan Hronec. Pomáhal aj Dobrovoľný hasičský zbor Brezno, hlavne s polievaním vysadených stromčekov.

Záujem dobrovoľníkov o túto aj o ostatné aktivity v historickom ovocnom sade z roka na rok rastie, čo je naozaj potešujúce a chvályhodné.

Mimoriadne cenná bola energia, nadšenie a zanietenosť najmä zo strany seniorov, ktorí sa stali inšpiráciou pre mladšiu generáciu. Táto spoločná aktivita vytvorila most medzi generáciami.

Zámer projektu bol splnený: zrealizovaním projektu sa zveľadil ovocný sad výsadbou ovocných stromov pôvodných druhov typických pre túto lokalitu, zároveň projekt prispel k záchrane historického ovocného sadu - dedičstva pre ďalšie generácie. Neziskovej organizácii Brezno pre občanov sa podarilo naplniť očakávania, s ktorými zámer pripravovala. Podarilo sa utužiť spolupatričnosť medzi ľuďmi a prírodou, zachovať biodiverzitu, ale zároveň urobiť krajinu odolnejšou voči dôsledkom klimatickej krízy, nakoľko stromy sú jedným z kľúčových faktorov na ceste k udržateľnej budúcnosti. Zveľadil sa priestor, kde sa môžu stretávať obyvatelia mesta všetkých vekových kategórií, zároveň si po dozretí plodov budú môcť obyvatelia pozbierať ovocie a lokalita sa stane ešte atraktívnejšou pre prechádzky, šport a čoraz vyhl'adávanejším priestorom pre oddych v krásnom, prírodnom prostredí.

Nadácii Ekopolis bola predložená aj ďalšia žiadosť o grant na projekt s názvom „*Sadíme budúcnosť Brezno - Jar 2025*“. Cieľom bola výsadba drevín na nábreží Hrona. Táto však nebola podporená.

2. Spoločne za zelené mesto

Po dvojročnej prestávke (roky 20223 a 2024) zrealizovala nezisková organizácia v roku 2025 spolu s mestom Brezno projekt „Spoločne za zelené mesto“.

Cieľom výzvy bolo zapojiť obyvateľov do skrášenia a zrevitalizovania okolia pri svojich bytových domoch novou výsadbou trvaliek, krov alebo rekonštrukciou zelených plôch s následnou starostlivosťou. Do výzvy sa mohli zapojiť aj bytové spoločenstvá, ktoré sa zapojili do predošlých ročníkov.

Do 4. ročníka tejto aktivity sa zapojilo **rekordné množstvo bytov: 1812**. Obyvatelia si vyzdvihli záhradný a výsadbový materiál v celkovej hodnote viac ako 12.600 Eur.

Možno konštatovať, že mesto sa aj vďaka tejto aktivite rozvíja a skrášľuje, preto je dôležité pokračovať každý rok a tým obyvateľov motivovať k skrášľovaniu svojho okolia a k spoločným aktivitám.

3. Orez drevín v historickom sade

V jarňých mesiacoch bol vykonaný ozdravný rez mladých stromčekov v historickom sade Banisko a na sídlisku Mazorníkovo. Následne bol vykonaný jarňý rez aj na starých stromoch.

4. Upratovanie v historickom ovocnom sade Banisko

Tak ako každý rok aj v roku 2025 s prácami v historickom ovocnom sade neúnavne pomáhali dobrovoľníci – seniori. V jarňých mesiacoch vyčistili sad po vykonaní orezov a od odpadkov a nečistôt.

5. Sadíme budúcnosť: Stretnutia v sadoch

Nadácií Ekopolis sa tak zapáčil historický ovocný sad Banisko, že si ho zvolili za miesto organizovania praktického workshopu. Tento sa konal 19. septembra 2025. Hlavným organizátorom bola Nadácia Ekopolis a spoluorganizátormi bolo mesto Brezno a nezisková organizácia Brezno pre občanov. Bol to seminár venovaný poznaniu, ochrane a rozvoju ovocných sádov. V rámci workshopu prebehla praktická komentovaná prehliadka sadu, boli vykonané ukážky výsadby, degustácia a určovanie odrôd a účastníci si mohli vypočúť rady ovocinárov, s ktorými živo diskutovali. Do sadu na workshop zavítal známy ovocinár a ekológ Bruno Jakubec, ktorý pôsobí ako odborný asistent na Fakulte ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene a zároveň ako garant projektu školských ovocných sádov SadOVO. Téma ovocinárstva a propagácii starých a krajových odrôd sa venuje už viac ako desať rokov a to nielen na akademickej úrovni, ale tiež v ziskovej aj neziskovej rovine. Zároveň monitoruje súčasný stav pôvodných odrôd na Slovensku, angažuje sa v záchrane ich genofondu a popularizuje tradičné a prírode blízke ovocinárstvo. Spolu s ním v Brezne bola aj jeho kolegyňa - ovocinárka a pestovateľka jedlých kvetov Andrea Miklošová.

6. 2% z dane z príjmov pre zariadenie Boženka

Zabezpečená bola opätovne aj registrácia neziskovej organizácie do zoznamu prijímateľov 2% z dane z príjmov. Na základe tejto registrácie môžu dobrovoľníci prispieť na účet Brezno pre občanov, n. o. Vyzbierané financie budú použité na nákup služby, prístroja alebo pomôcky pre Boženka – zariadenie pre seniorov a denný stacionár.

V roku 2025 sme týmto spôsobom pre zariadenie Boženka získali spolu 1.234,22 €. Z toho boli zakúpené ošetrovateľské pomôcky pre seniorov, potreby na kreslenie a iné pomôcky spolu za 881,23 Eur. Zvyšné finančné prostriedky v sume 1.124,52 € budú použité v roku 2026.

Náklady na činnosť organizácie predstavovali v roku 2025 nevyhnutné výdavky na poštovné a bankové poplatky, na materiál, pracovné pomôcky a rukavice potrebné pri sadení stromov, výdavky na orez stromov, ostatné pomôcky potrebné pri starostlivosti o historický ovocný sad Banisko a na povinné spolufinancovanie projektu „Zelená oáza na Banisku“.

7. Podané žiadosti o dotáciu

- 7.1 Nezisková organizácia Brezno pre občanov, n. o. podala na jeseň 2025 žiadosť o grant na realizáciu projektu „Jablone, ktoré spájajú“. Hlavnou myšlienkou je výsadba jabloní na nábreží Hrona spolu s rodinami, ktoré si jablone adoptujú – sami ich vysadia a budú sa o ne následne starať.
- 7.2 Spolu s mestom Brezno plánuje nezisková organizácia v budúcom roku pokračovať v iniciatíve „Strom do domu“ – tentokrát plánujeme zamerať sa na záhradkárov v záhradkárskych osadách.
- 7.3 Rovnako plánujeme realizovať aj projekt „Spoločne za zelené mesto“ určený pre obyvateľov bytových domov – sadenie a skrášľovanie okolia panelákov.

Prehľad finančného plnenia za rok 2025 je uvedený samostatne.

V Brezne, 14. 12. 2025

Mgr. Milada Šimkovičová
riaditeľka organizácie